

Jana Mrkvová

Participium v současné španělštině

(Oponentský posudek diplomové práce)

Diplomová práce Bc. Jany Mrkvové je zaměřena na formy a funkce participia v současné španělštině. Vlastní případová studie je uvedena obecnějším pojednáním o participiích ve španělštině s oporou o novější sekundární literaturu. Diplomantka prokázala, že problematice rozumí, je schopna srovnávat různé postoje a názory a vyvodit z toho náležité závěry. Její charakteristika participií ve španělštině je velice důkladná; řekl bych, že vyčerpala vše, co o nich bylo v hispanistické literatuře řečeno.

Místy se však jednotlivá tvrzení dostávají do rozporu. Tak např. o obecné perfektivní funkci participií (zastávané např. E. Alarcosem Llorachem) se podle mého názoru dá oprávněně pochybovat, jak ukazuje řada případů jako *una persona amada / estimada / apreciada / adorada / admirada* apod.; *un hombre perseguido; una lengua hablada* aj.). Zde totiž jde o kondenzaci pasivní konstrukce, která –jak vidíme–neimplikuje nutně rezultativnost.

Kromě toho ve výpovědi *Las notas de mi hijo me han traído preocupado todo el año* (23 nahoře), i když jde o tvrzení španělských autorů, pochybuji o perfektivní povaze durativní perifráze. Problém je v tom, že ve španělštině (vzhledem k výrazovým prostředkům) je i durativnost možno kombinovat s perfektivním aspektem, což čeština nepřipouští. Dokázala by to diplomantka podrobněji komentovat?

Místo neobvyklého termínu „auxiliár“ (16 a passim) bych raději používal termínu prof. Jana Šabršuly „auxiliant“. V exempláři, který jsem posuzoval, chybí str. 79 a 80. Autorka používá ve svých formulacích průběžně vazby „uvažovat něco“, místy i na hranici přijatelnosti. Např. na str.25: *Tyto konstrukce naopak neuvažujeme...*

Případové studie, věnované korpusové analýze perifrází {*dar por* + participium} a {*una vez* + participium} a jejich výskytu v paralelním česko-španělském korpusu *InterCorp* a v jednojazyčném synchronním korpusu CREA Španělské královské akademie, jsou zpracovány rovněž s velkou akribií a shrnuty v přehledných tabulkách a grafech. Diplomantka kontrastivně prozkoumala české ekvivalenty a hledala v nich systémovost nebo alespoň ustálenost. Vyšla z předpokladu, že čím vyšší bude frekvence výrazu ve španělštině, tím automatizovanější bude forma vyjádření v češtině, což se plně potvrdilo. Potvrdil se i předpokládaný nepoměr mezi češtinou a španělštinou ve využití kondenzorů druhého sdělení, hlavně kvůli frekvenčním i stylistickým rozdílům mezi španělským gerundiem a českými přechodníky.

Na str. 53 je španělské substantivum *las cotorras* přeloženo jako 'andulky', což je věcně nesprávné (andulky pocházejí z Austrálie). Je však možné, že tu jde o překlad jiného autora. V každém případě vzniká otázka, do jaké míry by se to dalo tolerovat v rámci literární licence. Co o tom diplomantka soudí?

Vcelku lze říci, že práce neodhaluje nové skutečnosti – spíš jen potvrzuje předpoklady –, nicméně jasně prokázala autorčinu kompetentnost pro lingvistickou interpretaci jazykového materiálu, náležité využití korpusů i schopnost dobře strukturovat odborný výklad.

Plně doporučuji předloženou diplomovou práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím jako výbornou.

V Praze dne 12. června 2013

Prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc.